

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

LOTING
VOOR DE SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER en **WETHOUDERS** der Gemeente Groningen, — gezien hebbende art. 10 en 11 der Wet van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17), alsmede art. 17 van Zijner Majesteits besluit van den 21sten Maart 1828, houdende reglementaire bepalingen tot uitvoering der Wet; Gezien de Circulaire van den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie, van den 4den Junij 1857, no. 23, nopens de Loting voor de Schutterijen in dit jaar, in onderscheidene Gemeenten in deze Provincie, —

Bringen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat gedachte **LOTING** in deze Gemeente zal plaats hebben in het *Randhuis*, op den 29sten Junij 1857, des voormiddags te 9 uur.

Burgemeester en Wethouders voornoemd herinneren de belanghebbenden wijders, dat bij art. 11 der bovengemelde Wet van den 11den April 1827 bepaald is, dat zij, die verhinderd mogten worden in persoon bij de Loting te zijn, zich aldaar door een Gemagtigde kunnen doen vertegenwoordigen, of dat, geen Gemagtigde aldaar verschijnende, de Loting zal geschieden door een der Leden van de Commissie van het Gemeentebestuur, onder wier opzigt de Loting plaats zal hebben, en dat bij gedachte Loting aanteekening zal worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die de ingeschrevenen zullen vermeenen, krachtens art. 3 en 86 der Wet, te kunnen aanvoeren; waarom het voor hen, die zoodanige redenen tot vrijstelling meenen te kunnen opgeven, van belang is, in eigen persoon, of door het zenden van een met hunne omstandigheden wel bekenden Gemagtigde, bij de Loting tegenwoordig te zijn.

Eindelijk worden de ingeschrevenen verwittigd, dat de Alfabetische Lijst, waarop de namen der ingeschrevenen zijn gebragt, voor de belanghebbenden ter visie zal liggen ter Secretarij dezer Gemeente, op den 27sten Junij aanstaande, des voormiddags van 9 tot 12 uur, en des namiddags van 4 tot 6 uur.

GRONINGEN, 15 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

PATENTREGT.

De **BURGEMEESTER** der Gemeente Groningen brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende **PATENTPLIGTIGE** Ingezetenen dezer Gemeente, dat door den Heer **COMMISSARIS** des **KONINGS** in deze Provincie, bij resolutie van den 11den Junij 1857, het 4de Kwartals **SUPPLETOIR KOHIER** van **PATENTREGT** over het dienstjaar 1854 is *exequutoir* verklaard, welk Kohier op heden ter invordering aan den Heer **ONTVANGER** dezer Gemeente is overgegeven, en dat een ieder verplicht is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen; zullende diegenen, welke zich in de aanslagen van het regt van **PATENT** bezwaard mogten achten, bevoegd zijn hunne reclames binnen drie maanden na dagteekening dezer in te dienen, overeenkomstig het voorschrift der Wet van den 21sten Mei 1819, en wel noodzigt, dat hunne Adressen, ofschoon aan Heeren **GEDEPUTEERDE STATEN** gerigt, moeten worden ingediend bij den Heer **Controleur** van de Divisie, **W. CRAEIJ-VANGER**, wonende te Groningen.

En opdat niemand hiervan onwetend blijve, zal deze op heden in de Gemeente worden afgelezen, en ter gewone plaatsen aangelegd.

Gedaan te Groningen den 15den Junij 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

Afkondiging.

De **BURGEMEESTER** en **WETHOUDERS** van Groningen doen te weten, dat door den **RAAD** der Gemeente, in zijne vergadering van den 30sten Maart 1857, is vastgesteld de volgende **Verordening**:

De **RAAD** der Gemeente Groningen, — Overwegende, dat het, uit hoofde van het bepaalde bij de tweede en derde alinea van art. 291 der Gemeentewet, noodzakelijk moet worden geacht het Tarief van de Leges, welke ter Secretarij en op het Bureau voor den Burgerlijken Stand ten behoeve van de Gemeentekas, volgens het koninklijk besluit van den 29sten Augustus 1839 (*Staatsblad* no. 40) en de goedkeuring van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken d. d. 20sten Maart 1848, worden ingevorderd, te herzien; —

Gelet op art. 232, 238, 240 en 254 der Gemeentewet; — Heeft, onder goedkeuring des Konings, besloten als volgt: De nagemelde Leges zullen ten behoeve van de kas dezer Gemeente worden ingevorderd:

Leges ter algemeene Secretarij.

1. Acten van aanstelling tot eene bediening of commissie, waarvan de vaste of vermoedelijke inkomsten f 100 of meer bedragen (de acten van toelating als beurt- of veerschipper, of als debiteur der Staatstolrij daaronder begrepen); — niet geheel afwijzende beschikkingen op rekwesten; extract u uit de registers; — afschriften of extracten van bestekken, processen-verbaal van verhuring, verpachting of verkoop; — acten van eedaflegging; — gezondheidspassen; — certificaten of verklaringen van goed gedrag, goedgeheid, borgtocht voor het plaatsen van kinderen op militaire etablissementen en van alle zaken zonder onderscheid, die in het bijzonder belang der ingezetenen en niet in het administratief regt worden opgemaakt; voor iedere geheel of gedeeltelijk beschrevene bladzijde f 0,20.

Iedere geheel beschrevene bladzijde bevat ten minste 27 regels, elk van 12 lettergrepen.

Acten van aanstelling tot eene bediening of commissie, waarvan de vaste of vermoedelijke inkomsten minder dan f 100 bedragen, alsmede geheel afwijzende beschikkingen op rekwesten zijn vrij van Leges.

2. Legalisatie van eene handteekening f 0,25.

Doch wanneer de legalisatie geschiedt ten behoeve van 's Rijks militaire dienst ter land of ter zee of van de Grootboeken der Nationale schuld en voor pensioenen, lijfrenten, enz., niets.

3. Attestatiën de Vita tot ontvang van lijfrenten, pensioenen, gagementen en riddersoldijen, volgens kon. besluit van den 13den Junij 1846 (*Staatsblad* no. 45), voor Leges, niets, maar alleen voor de kosten der formulieren f 0,024.

4. Binnenlandsche paspoorten (*Provinciaal blad* van den 3den April 1850, no. 40), niets.

5. Voor het opmaken van eene scheepsmonstertol f 1,00, en daarboven voor elk hoofd der equipage f 0,25.

Voor elke verandering na het opmaken per hoofd f 0,50.

Extract uit het register f 0,50.

Leges op het Bureau van den Burgerlijken Stand.

6. Uittreksel uit, of afschrift van acten van huwelijk, van erkenning en van echtscheiding (Kon. besluit van den 24sten Mei 1827 (*Staatsblad* no. 27), f 0,40.

7. Idem van acten van gehoorde, overlijden of huwelijksafkondiging (hetzelfde Kon. besluit), f 0,25.

8. Voor extracten van huwelijksafkondigingen, welke volgens art. 110 van het Burgerlijk Wetboek moeten worden aangeplakt, (Kon. besluit van den 5den December 1827 (*Staatsblad* no. 58), niets.

9. Voor het voltrekken van een huwelijk op een buitengewonen dag of uur, f 6,00.

Dit regt wordt, volgens magtiging des Konings, gegeven, met vrijstelling echter van minvermogende lieden van de betaling dezer retributie, wanneer deze, uit hoofde van gewichtige en wettige oorzaken, verlangen hun huwelijk op eenen ongewonen dag en uur te voltrekken. (Missive van den Gouverneur der Provincie Groningen d.d. 23sten October 1827, no. 30; Publicatie van Burgemeester en Wethouders d.d. 3den December 1827).

10. Getuigenschappen voor verandering van woonplaats, art. 8 en

76 Burgerlijk Wetboek en art. 4 van het Kon. besluit van den 22sten December 1849 (*Staatsblad* no. 64), niets.

11. Certificaten van inwoning, f 0,20.

Algemeene bepalingen.

12. Voor stukken, door onvermogens in hun persoonlijk belang benodigd en de extracten en afschriften, den Burgerlijken Stand betreffende, die vrij zijn van zegel, worden geene Leges gevorderd.

13. De bovengemelde Leges worden betaald, boven de terug-gave der voorgeschoten kosten van zegel, registratie en legalisatie, waaraan de stukken onderworpen zijn.

14. Stedelijke verordeningen en soortgelijke gedrukte stukken worden, zooveel de voorraad het toelaat, op aanvraag uitgereikt, tegen betaling van 15 cent per exemplaar van een vel of minder druks, en daarboven 10 cent voor ieder vel of gedeelte daarvan meer.

15. Dit Tarief zal, na bevestigde goedkeuring van Zijne Majesteit den Koning, in plano worden gedrukt en een exemplaar daarvan steeds voorhangen in de Secretarij en het Bureau van den Burgerlijken Stand.

En zal dit besluit, benevens dat, waarbij de invordering zal worden geregeld, worden voorgedragen aan Gedeputeerde Staten binnen den termijn en ten einde, als bij art. 233 der Gemeentewet is bepaald.

Gedaan te Groningen ter openbare Raadsvergadering van den 30sten Maart 1857.

De Burgemeester: (get.) J. SLOT.

De Secretaris: (get.) HORA SICCAMA.

En dat deze Verordening bij Koninklijk besluit van den 26sten Mei 1857, no. 26, is goedgekeurd, onder aanhaling der **VOORSCHRIFTEN**, waarnaar de **INVORDERING** van de **LEGES** zal plaats hebben, welke **Voorschriften** mede in de vergadering van den **RAAD** dezer Gemeente, van den 30sten Maart 1857, zijn vastgesteld, invoege als volgt:

De **RAAD** der Gemeente Groningen, —

Gezien het besluit van heden, no. 4a, waarbij onder goedkeuring des Konings is vastgesteld het Tarief der Leges, welke ter Secretarij en op het Bureau van den Burgerlijken Stand in de Gemeente Groningen, ten behoeve der Gemeentekas, zullen worden ingevorderd; Gezien art. 233 en 238 der Gemeentewet; —

Heeft besloten, omtrent de invordering der gezegde Leges te bepalen als volgt:

Art. 1. De ten behoeve der Gemeentekas te heffen Leges worden geind op de Secretarij door een der Klerken, daartoe door Burgemeester en Wethouders aangewezen, en op het Bureau van den Burgerlijken Stand door een der Klerken aldaar, aangewezen door den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand; en zulks tegen uitreiking der daartoe betrekkelijke stukken, op den rug van welke het bedrag der Leges en van de uitgeschotene zegel-, registratie- en legalisatiegelden worden vermeld en voor kwitantie, door den met de invordering belaste Klerk onderteekend.

Art. 2. De gemelde invordering zal geschieden overeenkomstig de bepalingen der artikelen 258—266 en 276—280 der Gemeentewet, in geval de betaling niet mocht hebben plaats gehad op den voet van het hierboven bij artikel 1 bepaald.

Gedaan te Groningen, ter openbare Raadsvergadering van den 30sten Maart 1857.

De Burgemeester: (get.) J. SLOT.

De Secretaris: (get.) HORA SICCAMA.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 17den Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING,

Donderdag den 18den Junij 1857,

*middags te 12 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIË.

De ultramontaansche *Univers* meldt de aankomst van den Paus te Bologna, de tweede stad van den Kerkelijken Staat, in de volgende woorden: »De luisterrijke wijze, waarop hij hier ontvangen is, zette de kroon op zijnen zegetocht. Het weder was heerlijk, en er was eene talloze volksmenigte op de been. Heden morgen heeft Pius IX, ten blijke van dankbaarheid, het beeld der H. Maagd van den berg *della Guardia*, hetwelk aan de bevolking van Bologna zoo dierbaar is, met eene kroon versierd. Z. H. heeft eene aanspraak gehouden tot het volk, hetwelk opgetogen en in onbeschrijflijke ontroering toelisterde. Vijftig duizend ingezetenen van noordelijk Italië zijn herwaarts gekomen.»

Geheel anders luidt een schrijven uit Turijn aan de *Indépendance Belge*. »De reis van den H. Vader, zegt dit schrijven, heeft aanleiding gegeven tot eene politieke verklaring van onmiskenbaar gewigt. De aanzienlijke ingezetenen van Bologna hebben dezer dagen een adres aan het hoofd van het stedelijk bestuur gerigt, waarin zij hem, in zeer gematigde maar tevens krachtige en vrijmoedige taal, opdragen den Paus met de grieven en jammeren des lands bekend te maken en middelen tot herstel daarvan te vragen. In dit adres moet, naar men verzekert, ook duidelijk gezinspeeld worden op de tegenwoordigheid van buitenlandse troepen, wier verwijdering de voornamste wensch der bevolking is.

»Deze stap is in de tegenwoordige gesteldheid van Italië eene gewichtige gebeurtenis. Onder het adres staan de namen van de geachtste ingezetenen van Bologna en van de meest gezinde grondeigenaren, van al de onderscheidene politieke partijen. De ingezetenen van andere steden der provincie hebben zich aan dien stap aangesloten.

»Hoe het adres zal opgenomen worden, is niet vooruit te zien; maar voorzeker zal het eenigen invloed op den gang der zaken in Midden-Italië hebben; het bewijst dat de geest van orde en wettigheid in Italië onder de bevolking veld wint, en dat zij op de kracht van wettelijke oppositie vertrouwen heeft, terwijl zij vroeger uitsluitend naar revolutionaire middelen omsag.»

»De stad Livorno is door eene geduchte ramp getroffen. In den avond van den 7den dezer is er plotseling brand ontstaan in den schouwburg aldaar, welke zich het eerst aan de decoratiën openbaarde en al dadelijk eene zoodanige verwarring onder de aanwezigen deed ontstaan, dat de een zich al meer dan de ander wilde haasten, om den brand te ontvlugten en onderscheidene personen zich zelfs ijlings langs de lambrisering van de galerijen neerlieten, om daardoor te spoediger een uitweg te vinden. Het gevolg van deze noodlottige verwarring was, dat honderd personen gedood en een zeer groot aantal gewond zijn. Ten slotte bleek het, dat de brand zich alleen tot het tooneel had bepaald.

DUITSCHLAND.

De afgevaardigden van de Duitse Ewangelische kerkbesturen hebben den 10den dezer, na het bijwonen eener godsdienstoefening op den Wartburg te Eisenach, hunne eerste bijeenkomst gehouden. Bij de dienst op den Wartburg heeft de vriend en kweekeling van *Schleiermacher*, de voorstander van kerkelijke vereeniging in Pruisen, de opper-consistoriaal-leerde *Nisch*, het woord gevoerd, en in eene indrukwekkende leerrede zijnen ambtsbroeders de harmonie der belijdenissen en de werkdadige liefde op het hart gedrukt, en op de heillooze gevolgen gewezen, welke eene kerkelijke belijdenis, die verder gaat dan het verlossende woord der H. Schrift gedooft, voor de zaak van het evangelische geloof in de gemeenten kan hebben.

»Dezer dagen heeft een R.-Katholiek geestelijke de stad Gotha moeten verlaten, omdat hij den bij de wet gevorderden eed weigerde af te leggen, op grond dat de hertog daarin wordt voorgesteld als de hoogste bisschop. Tot nu toe hadden de

R.-Katholiek geestelijken dien eed zonder swarigheid afgelegd. Een dergelijk geschil is onlangs te Meiningen ontstaan, dat hiermede eindigde, dat de geestelijke door de wereldlijke magt over de grenzen gebragt werd.

»Voor eenige dagen nam men te Leipzig en in andere naburige steden een vrij hevigen schok van aardbeving waar, in de rigting van west-zuid-west naar oost-noord-oost. Hier en daar heeft zij aan gebouwen eenige schade veroorzaakt.

»Den 11den dezer heeft een geweldig onweder in Duitschland, inzonderheid in de landstreken aan den Neder-Rijn, veel onheil te weeg gebragt, en zijn een aantal personen daarbij om 't leven geraakt. Te Han, niet verre van Duren, is het onweder in de kerk geslagen. Vijf personen zijn daarbij doodelijk getroffen en 15 min of meer ernstig gewond. In Flerke, niet verre van Soest, is de toren zwaar beschadigd. Aldaar is eene jongedochter getroffen, en door den slag geheel ontkleed, doch heeft zij verder geen letsel gehad.

»De Keizer van Oostenrijk heeft een besluit onderteekend, volgens hetwelk voortaan alle openbare ambten in Hongarije, ten minste voor twee derde gedeelten, door ingezetenen van dat land moeten worden vervuld. Ook zal het gebruik van de landstaal, in stukken aan de regering gerigt, toegestaan worden.

Voorts heeft de Keizer bij een kabinets-schrijven van den 7den dezer aan een groot aantal Hongaren gratie verleend. Ditmaal zijn het militairen, welke door den Keizer uit hunne gevangnissen zijn ontslagen.

»Te Praag is het geval voorgekomen, dat de gezamenlijke arbeiders in eene groote weverij hun werk gestaakt en verklaard hebben, dat zij naar huis moesten terugkeeren, om bij het, zoo zij meenden, op handen zijnde vergaan van de wereld zich in den kring hunner familie te bevinden.

DENEMARKE.

De ministerraad heeft de vordering van Pruisen en Oostenrijk, ten opzichte van de bijeenroeping der Lauenburgsche Staten en de hersiening der algemeene staatsregeling van het geheele koninkrijk, verworpen.

GROOT-BRITTANJE.

Eene deputatie van kooplieden die op West-Indië handel drijven, liet zich Dingsdag door den graaf van *Shaftesbury* aan lord *Palmerston* voorstellen, en verhiel luide bezwaren tegen de onloochenbare toename van den slavenhandel, hetgeen vooral was toe te schrijven aan de trouweloosheid der Spaansche regering. Verscheidene diere heeren hadden land- en zeekeerten medegebragt, toonden de zeewegen aan van de slavenhalers en de stations, waar men door het plaatsen van stoomkanonneerbooten aan de slavenhandelaars het best hun handwerk kon beletten. Nog grooter gewigt hechtte de deputatie aan de noodwendigheid, om de landverhuizing van vrije Afrikanen naar West-Indië te bevorderen en zoowel Frankrijk als Spanje en Portugal tot dit plan over te halen. Natuurlijk moest de landverhuizing onder voldoende waarborg voor de vrijheid der zwarte arbeiders plaats hebben en met de trapwijze afschaffing der slavernij hand aan hand gaan. Het zoude, volgens haar, gemakkelijk zijn de planters van Cuba van de financiële voordelen der emancipatie te overtuigen.

Lord *Palmerston* bedankte de deputatie hartelijk voor hare praktische wenken, twijfelde evenwel of reeds het tijdstip gekomen was verdragen over vrije landverhuizingen met bedoelde staten te sluiten. Overigens had de regering den vasten wil den slavenhandel zoo mogelijk geheel uit te roeijen. Het verheugde hem te kunnen mededeelen, dat verscheidene kanonneerbooten tot de dienst in de wateren van Cuba beschikbaar zijn.

»De voorgestelde verandering in den eed voor Parlementsleden, ten einde Israëlieten zitting kunnen nemen in het Parlement, schijnt grooten tegenstand te zullen ontmoeten van de zijde der Roomsche Parlementsleden, die met den hertog van *Norfolk* aan het hoofd, ten gehoor bij lord *Palmerston* zijn toegelaten. Zij gaven hem hun besluit te kennen om een amendement voor te stellen op het bewuste wets-ontwerp, tenzij de eed, die in 1829 voor de Roomsche Parlementsleden vastgesteld is, worde opgeheven. Lord *Palmerston* verklaarde voor zich zelven geene swarigheid te maken in de gewenschte verandering, maar begreep dat de bijvoeging in het tegenwoordige wets-ontwerp de aanneming daarvan zeer in den weg zou staan. Deze verklaring werd onvoldoende geacht, en zoo werd tot een amendement besloten en tevens een verzoekschrift aan het Lagerhuis opgesteld, waarin de ondertekenaars zich beklagen over den bestaanden vorm van den eed voor Roomschen, die beleedigend is, aanleiding geeft tot kwetsende aantijgingen enz., en wenschen dat één vorm moge dienen voor alle gezindten. »De ministeriële bladen zijn zeer verstoord over deze handeling.

»Generaal *Outram* is tot belooning voor zijne krijgsvrigheden te Beshire en Mohammedah in Perzië, voorloopig tot lid van den Britsch-Indischen raad benoemd. De Engelsche regering zal hem waarschijnlijk het grootkruis der Bathorde verleenen.

»Uit Dover wordt gemeld dat prins *Frederik Willem* van Pruisen Donderdag vrij onverwacht aldaar is aangekomen. Het was niet algemeen bekend, dat Z. K. H. Engeland zoo spoedig zou bezoeken, maar toch bevond zich binnen zeer korten tijd eene vrij aanzienlijke volksmenigte aan den oever, verlangend om een prins te verwelkomen, die eerlang in zulk eene naauwe betrekking tot de koninklijke familie zou staan. Z. K. H. is 's avonds omstreeks 7 uur met een extra-trein naar Windsor vertrokken.

FRANKRIJK.

Genoegzaam alles wat wij heden uit Frankrijk hebben mede te deelen, heeft betrekking op de algemeene verkiezingen van leden voor het Wetgevend Ligchaam, welke den 21sten dezer moeten plaats hebben. Naar mate dat tijdstip meer nabij komt, beginnen de dagbladen met meerdere warmte de verschillende kandidaten aan te bevelen, c'schoon zij daarbij wegens de bestaande bepalingen op de drukpers steeds met gematigdheid moeten te werk gaan.

In de provinciën is de belangstelling niet bijzonder levendig, en de regering zal daar minder te kampen hebben met de kandidaten der oppositie dan wel met de geneigdheid der bevolking om zich van de stemming te onthouden, wat haar sterk wordt aangeraden bij eene circulaire van den bekenden republikein *Ledru Rollin*, welke in groote menigte, vooral in de departementen der Rhône en der Ardèche, verspreid is.

In de hoofdstad evenwel zal, niettegenstaande de verdeeldheid onder de oppositie, de verkiezing stellig nog van beteekenis wezen, en de Engelsche pers verheugt er zich zelfs reeds over, dat de parlementaire geest bij zijn Westerschen bondgenoot eenigzins schijnt te ontwaken.

De regering is er daarom op uit om aan dien geest, die voor een keizerrijk als Frankrijk nog al gevaarlijk worden kan, eene goede rigting te geven, en zij beijvert zich zoowel door haar officieel orgaan, als door hare ambtenaren om aan de regeringekandidaten de zege te doen behalen.

Een middel daartoe is het toezwaaijen van uitbundigen lof aan Keizer *Napoleon*, den redder van Frankrijk, in den *Moniteur*. Dit doel ligt ten grondslag aan een artikel, waarin op de werkzaamheid wordt gewezen van het Wetgevend Ligchaam, welks taak nu afgelopen is. Het officieel orgaan zegt daarin, dat het Wetgevend Ligchaam ten volle heeft voldaan aan de verwachtingen, die de natie en de grondwet er van mogten hebben, en dat de rustige zittingen en de loop der beraadslagingen hebben bewezen, dat het tegenwoordig vertegenwoordigend stelsel het ware is voor Frankrijk. De wetgevende vergaderingen hebben hare medewerking verleend aan alles, wat de redder van Frankrijk zich

heeft voorgesteld, ter bevestiging van de orde, ter herstelling van de welvaart en den roem der natie. In zijne vijfjarige zitting heeft het wetgevend lichaam de grootste werken mede- voltooid; het keizerrijk werd herboren, de oorlog in 't Oosten begonnen, de vrede hersteld, en in 't geheel 979 wetten onder- zocht en er over gestemd. De meeste openbare werken hebben groote uitbreiding erlangd, de schoone kunsten zijn niet ver- geten, maar bovenal is de gehele staatsinrigting en het finan- tieezen verbeterd en op goede grondslagen gelegd. De groote staatslieden, die aan dat werk met zoo veel ijver hebben deelgenomen, hebben zich verdienstelijk gemaakt jegens den Keizer en het vaderland.

Een paar dagen vroeger heeft de *Moniteur* uittreksels over- genomen uit een werk van den heer *Granier de Cassagnac*, dat vooral daarom belangrijk is, omdat men er uit leeren kan, hoe Keizer *Napoleon* wil, dat de oorsprong van den Oosterschen oorlog worde opgevat; ontzeggelijk toch erlangt het door de aanprijzing en den gedeeltelijken afdruk in den *Moniteur* een half officieel karakter.

» De herstelling van het keizerrijk, » zegt de schrijver, » is het werk van het volk. Om zich te bevestigen, moest het keizerrijk zijn proefstuk leveren, het moest zich bevondien met eere in de familie der mogendheden introduceren, het moest zich binnen 's lands als dynastie grondvesten. Frank- rijks geest en overleveringen stelden zijne regering ten pligt, invloed uit te oefenen op de wereld-aangelegenheden. Afzon- dering was alzoo voor het keizerrijk niet mogelijk. Zijne deelneming aan de Europeesche belangen scheen even moeilijk als noodwendig te zijn. Hoe daartoe te geraken? Te veel voorliefde voor den oorlog konde het vroeger wantrouwen tegen *Napoleon* weder in het leven roepen. Te veel neiging voor den vrede kon de onverschillige houding der mogendheden tegen *Louis Philippe* weder aanmoedigen. Had de Keizer in deze gewichtige en teedere aangelegenheid tijd te wachten, te overleggen, zich de magt voor te behouden en zich op den tijd, welke zoo menig raadseel oplost, te verlaten? Neen; naauwelijks op den troon gekomen, zag hij den algemeenen vrede in het Oosten bedreigd, en terwijl het verbaasde Europa nog afwaachtte en zweeg, liep de vloot te Toulon uit, om Frankrijks naam en zwaard in de beraadslagingen te werpen. Engeland sliep tot dat Frankrijk het deed ontwaken.

» Naarmate de stand van zaken in helderder licht verscheen, sloten de groote Staten zich aan; Engeland gaf het voorbeeld en trok met ons den degen. Oostenrijk en Pruisen maakten zich weldra, door eene verdienstelijke en moedige krachtsont- wikkeling, los van de oude diplomatieke ketenen. Het rid- derlijke huis van Savoye wierp zich op de Slavische batal- jons, zonder die te tellen; de kracht der rede sleepte weldra alle volkeren der wereld mede en er was geene beschaafde natie meer, welke zich niet luide voor de zege van onze wa- penen verklaarde en pluksel voor onze gewonden zond.

Het slot van deze in den *Moniteur* afgedrukte proeve hoe men tegenwoordig in Frankrijk geschiedenis schrijft, behelst eene lofrede op de wijsheid en » bijna goddelijken » glans, welke den naam van *Napoleon* omgeeft.

De departements-prefecten zijn ook ijerig in de weer om op eene benoeming van de regeringskandidaten aan te dringen. Hun werken geeft geen hoog denkbeeld van de » volkomene vrijheid » van verkiezingen, die volgens den *Moniteur* in Frank- rijk zoude bestaan. Zoo eindigt eene circulaire door den pre- fect van het departement des Landes aan de maires gerigt, met deze woorden: » Scherpt iederen kiezer wel in, dat het onder de tegenwoordige omstandigheden eene betuiging van wan- trouwen, eene daad van vijandelijkheid, eene handeling van oppositie zou wezen, niet te stemmen voor de door de regering gekozen kandidaten.

De heer de *Montalembert* heeft de kiezers van het de- partement van de Doubs verzocht, hem als lid van het Wet- gevend Lichaam te herkiezen, hoewel hij niet door het gou- vernement aanbevolen wordt. In zijne daartoe strekkende circulaire zegt hij, » nog te willen wat hij op zijne geheele loopbaan gewild heeft en tot aan zijnen laatste dag willen zal, namelijk, dat recht en waarheid en rechtchapheid de zege behalen. » Hij verklaart zich bereid, om eenen nieuwen lastbrief van de kiezers aan te nemen, indien zij denken, » dat er in Frankrijk nog waarheden te zeggen, waarborgen te ver- langen, regten te verdedigen, vorderingen op den goeden weg te maken, edele denkbeelden te bevorderen, misbruiken te verbeteren, belastingen te verminderen, landsgelden te bewa- ken zijn », indien zij niet willen » dat Parijs al de levens- kracht van Frankrijk tot zich trekke », indien het waar is, » dat eergevoel en plichtsbetrachting in hunne schatting nog even groote waarde hebben als vroeger.

— De Parijsche conferentie, op den 13den dezer bepaald, is voor onbepaalde tijd uitgesteld, omdat de gezant van Rus- land en die van Turkije hunne volmagt nog niet ontvangen hebben.

— Dr. *Kern* is te Parijs aangekomen, overbrengende de ratificatie van het tractaat betreffende de Neufchâtelkwes- tie. Hij is tevens belast met de dankbetuiging voornamelijk aan Frankrijk en Engeland voor hunne bemiddeling in deze aan- gelegenheid.

— De Engelsche geschiedschrijver *Macaulay* is tot lid der akademie benoemd. Hiermede is de onlangs opengevallen zede buitenlandsche plaats bezet.

— De zoon van den Onderkoning van Egypte, een vier- jarig knaapje, zal vier maanden in Marseille vertoeven en dan Parijs en Londen bezoeken. De jeugdige prins is van een talrijk gevolg vergezeld.

— Uit Algerië wordt van den 11den geschreven, dat ver- scheide Arabische stammen uit het gebergte voortgaan ver- sterkingen aan te leggen om den marsch der Fransche troepen tegen te gaan. De maarschalk *Randon* stelde zich voor de operatiën op het einde der volgende week te hervatten. Op dat tijdstip zal de weg voltooid zijn; het geheele leger werkte daaraan met bewonderingswaardigen ijver.

BELGIË.

De *Moniteur* bevat een koninklijk besluit, houdende sluiting der kamer, zitting van 1856/1857. Dit besluit is vooraftgegaan door een rapport aan den Koning, door alie ministers onder- teekend, waarin gezegd wordt, dat de parlementaire discussie in de gemoederen gisting had verwet, waardoor het land in moeilijkheden was verwikkeld; de ministers betreuren de laakbare handelingen dergenen die de ongeregeldeheden hebben gepleegd en zien daarin den toelag om de bedoelingen van het kabinet in een verkeerd licht te stellen. De wet op de lief- dadigheid was voorgedragen met het oog op het welzijn van de armen; maar hoeveel het ook aan de regering koste, heeft zij die opgeofferd aan de onrechtvaardige aanvallen, waaraan zij heeft blootgestaan. De regering begrijpt, dat zij acht moet slaan op de uitdrukking der openbare meening, zelfs wanneer die door de hartstogten en vooroordeelen wordt op het dwaal- spoor gebracht. Wijders zegt het rapport, dat het belang der armen door den maatregel, welke het kabinet aan den Koning heeft voorgedragen, niet lijden zal, vermits de oude wet, ge- steund door de jurisprudentie, toereikend is. Het kabinet heeft eene zware taak te vervullen, maar zal die met Gods hulp en onder bijstand van 's Konings wijsheid volbrengen.

Verder bevat het regeringsblad een brief van den Koning aan den minister van binnen. zaken, waarin Z. M. zegt het rapport ontvangen te hebben. Deze brief is te merk- waardig om hem niet in zijn geheel mede te deelen. Hij luidt als volgt:

» 13 Junij 1857.

» Waarde minister!

» Ik ontvang het rapport van het kabinet van gisteren, en haast mij er mijne goedkeuring aan te schenken. Door de verdrag der beraadslaging voor te stellen, zult gij een initi- atief nemen, dat u door de omstandigheden wordt aangewezen en dat door het land begrepen zal worden.

» Ik maak van deze gelegenheid gebruik om, door uwe tus- schenkomst, eenige woorden te rigten tot het land, dat mij zoo veel blijken van gehechtheid heeft gegeven.

» Eene langdurige en levendige discussie, gevolgd door inci- denten welke ik betreur, is in de Kamer der vertegenwoordig- ers over een door u aangeboden wetsontwerp gevoerd.

» Voor de eerste maal sedert zeventwintig jaren dat ik mij aan België heb gewijd, hebben de parlementaire debatten moeilijkheden doen ontstaan, die niet onmiddellijk zijn uit den weg geruimd.

» Gij hebt met de grootste loyaliteit en de meest volkomene goede trouw gehandeld. Gij zijt vast overtuigd, dat het wets- ontwerp, wierd het in uitvoering gebragt, niet die noodlottige gevolgen zou na zich slepen, die men er aan heeft toegeschreven. Over het ontwerp zal ik geen oordeel vellen; nooit zou ik hebben toegestemd in onze wetgeving eene wet op te nemen, die de be- droevende gevolgen zou kunnen hebben welke men vreest; maar

zonder in het onderzoek der wet zelve te treden, hecht ik, even als gij, veel aan een' indruk, die zich bij deze gelegenheid onder een aanzienlijk gedeelte der bevolking heeft geopenbaard. In de landen die zelve hunne zaken regelen bestaan er van die snelle, besmettelijke aandoeningen, van die schokken der gemoederen, die zich verspreiden met eene hevigheid gemakkelijker waar te nemen dan op te helderen, en waarmede het verstan- dig is te trachten tot een vergelijk te komen, door een beroep te doen op het gezond verstand.

» Gedurende zeventwintig jaren zijn de vrije instelling- en van België met eene bewonderenswaardige regelmatigheid in praktijk gebragt. Wat is er noodig om ze voortaan met dezelfde orde, met denzelfden goeden uitlag te doen werken?

» Ik aarzel niet het te zeggen: daartoe is gematigdheid en ingetogenheid bij de partijen een vereischte. Ik geloof dat wij ons moeten onthouden elke kwestie aan te raken, die den strijd in de gemoederen kan doen ontstaan. Ik ben overtuigd dat België gelukkig en geëerbiedigd kan leven, wanneer het den weg der gematigdheid bewandelt; evenzeer ben ik overtuigd, en ik zeg het in het openbaar, dat elke maatregel, die kan worden uitgelegd als eene strekking te hebben om het overwigt van eene meening boven de anderen te vestigen, — dat zulk een maatregel een gevaar is. De vrijheid ontbreekt ons niet, en onze staatsregeling, verstandig en ge- matigd in praktijk gebragt, vertoont een gelukkig evenwigt.

» Mijne opregte en diepe gehechtheid aan het lot van het land doet deze ernstige opmerkingen bij mij ontstaan. Ik deel ze mede aan het land, aan u zelve, aan 's lands ver- tegenwoordiging.

» In de omstandigheden waarin wij verkeeren, heeft de mee- derheid der Kamer, — wier wenschen als meerderheid mij tot gids zijn en zijn moet, — een edel standpunt in te nemen, een standpunt eener groote partij waardig.

» Ik geef haar den raad om, zoo als gij haar voorstelt, af te zien van de voortzetting der beraadslaging over de wet. Het is de taak der meerderheid die edelmoedige rol te vervullen. Door die rol volkomen op zich te nemen, zal zij aan de wereld een verheven denkbeeld van hare wijsheid en van hare vader- landsliefde geven. Zij zal in hare geleerden de innige eensge- zindheid bewaren, die voor alle partijen de eerste vrucht en de eerste belooning is voor een gemeenschappelijk volbragt edel en goed werk.

» Ten vorigen jare betuigde het volk mij zijne erkentelijk- heid voor mijne gehechtheid; heden zeg ik der natie dank voor haar vertrouwen.

» Deze brief zal u doen zien hoe gelukkig ik ben mij met u in overeenstemming te vinden, hoezeer ik uw gedrag goedkeur.

» Het is mijn verlangen, voort te gaan met u en met uwe ambtgenooten te waken voor de belangen van dit schoone en veelgelifde land.

» Wees verzekerd, waarde minister, van de welwillende ge- voelens die ik u toedraag.

LEOPOLD.

Uit dit koninklijk schrijven, dat voorzeker een onbeschrijf- lijken indruk zal te weeg brengen in België niet alleen, maar ook in het buitenland, blijkt ten duidelijkste dat het ministe- rie den Koning heeft onbekend gelaten met de gansche strek- king van het wetsontwerp, hetwelk, had de Koning die strek- king gekend, zeer zeker niet zou zijn aangeboden.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 15 Junij.

Bij kon. besluit van den 13den dezer zijn benoemd: tot ka- pitain van de 3de klasse bij den staf der artillerie, de 1ste luitenant *H. J. R. Beijen*, en tot kapitein van de 3de klasse bij het 3de regiment vesting-artillerie, de 1ste luitenant *J. P. W. van Cattenburch*.

— De hooze raad der Nederlanden heeft beslist, dat de zaak van mr. *C. C. E. d'Engelbrunner* tegen den staat der Neder- landen op de gewone wijze zal worden behandeld.

— De vermaarde Amerikaansch speculant *P. T. Barnum*, bekend door zijne reizen met *Tom Thumb*, *Jenny Lind*, enz., en vooral ook door zijne onlangs uitgegeven gedenkschriften, bevindt zich thans te Amsterdam. Hij is voornemens, om in den aanstaanden herfst met den beroemden dwerg, *Tom Thumb*, ons land te bezoeken.

— Uit Harderwijk wordt gemeld dat de ansjovisvangst buitengewoon voordelig is en blijft. Vrijdag werden er bij eenen koopman 190,000 stuks aangebragt.

Ook schrijft men van daar, dat de werving van soldaten voor onze Oost-Indische koloniën niet meer zulke gunstige resultaten oplevert als in de eerste maanden dezes jaars. Zelden wordt er meer door de wervers een persoon daarvoor aange- woord.

SITTARD, 11 Junij.

Heden namiddag te 3 uur sloeg de bliksem in den toren der groote kerk alhier, welke onmiddellijk daarop in volle vlam stond. Daar men bij den hevigen wind, niet alleen voor de kerk, maar voor het geheele stadje het ergste vreesde, zond men naar de omliggende dorpen om hulp, waarop van acht gemeenten de brandspuiten toesnelen. Inmiddels stortte de toren op het schip der kerk, welke ook in brand geraakte, terwijl het vuur zich aan de belendende huizen mededeelde; door aller inspanning gelukte het echter deze te behouden. Het zwaar beschadigd kerkgebouw was voor 80,000 francs verzekerd. Slechts eenige jaren geleden, waren tot verbetering der kerk, en vooral tot verfraaijing van den toren aanzienlijke sommen te koste gelegd.

LEEUWARDEN, 15 Junij.

In de zitting van den gemeenteraad van 11. Donderdag is inge- komen een voorstel van den wethouder, den heer *J. J. Bruinsma*, strekkende, om aan art. 5 der bestaande verordening, rege- lende de politie over de herbergen, tapperijen, enz., toe te voegen de bepaling, dat het aan de daarbij bedoelde houders van plaatsen van vereeniging, bekend onder den naam van koffijhuizen, wijnhuizen, bierhuizen, herbergen, tapperijen, kroegen, enz. verboden is, aan jonge lieden beneden de 16 jaren oud, en aan kinderen die in huizen van liefdadigheid worden opgevoed, wijn of sterken drank te tappen, of hen in hunne huizen toe te laten zonder geleide hunner ouders, en in verband daarmede, art. 7 te wijzigen, gelijk dit reeds in de gemeente Ylst, Meppel en Bolsward is ingevoerd.

— Men zal zich herinneren dat er in het begin dezes jaars brand is ontstaan in het hooi van den landbouwer van *Borsum* *Waalke*, te Reitsum, en dat diens 20jarige dienstmaagd gearresteerd is, onder beschuldiging van dien brand moedwillig te hebben gesticht. Nadat genoemde jonge dochter tot beken- tenis harer daad was gekomen, en daarbij verklaarde dat zij eene onweerstaanbare aandrifft tot brandstichting had gevoeld, zijn de heeren med. doctoren *F. Stokhuijsen*, officier van ge- zondheid 1ste klasse, en *A. Fryda*, practiserend geneesheer alhier, door den heer regter-commissaris benoemd om onder- zoek naar den gemoedstoestand der beschuldigde te doen. Naar men verneemt, is uit het rapport der heeren inderdaad geble- ken dat genoemde dienstmaagd is lijdende aan de zoogenaamde brandstichtingsucht (*pyromanie*), zoodat de schuld als haar niet toerekenbaar is te beschouwen; zij zal mitsdien, zoo het niet alreeds is geschied, spoedig uit de gevangenis worden ontslagen.

ASSEN, 16 Junij.

Bij de heden plaats gehad hebbende opening der stembrief- jes voor de herstemming voor een lid van de prov. staten van dit gewest, tusschen de heeren *mr. S. Hellinga Tonckens* en *mr. C. Hidding*, is gebleken, dat eerstgenoemde de meeste stemmen had bekomen en wel 220 en de laatste 187, zoodat *mr. S. Hellinga Tonckens* tot lid der staten is benoemd.

GRONINGEN, 16 Junij.

Bij kon. besluit van den 10den dezer is benoemd tot lid van het collegie van regenten over het huis van arrest te Appin- gadam, *mr. W. L. Schiffer*, officier van justitie bij de arr. regtbank aldaar.

— Heden werd aan de Hoogeschool alhier bevorderd tot Doctor in de Regten, de heer *H. D. Guyot*, van Groningen, na het verdedigen van *Quaestiones Juris Inaugurales*.

— Aan het Boterdiep werd heden weder een kleine voorraad nieuwe aardappelen aangevoerd, welke reeds aanzienlijk in prijs zijn gedaald, daar zij thans worden verkocht voor 45 ct. de vijf kop of 5 het mud.

— Zaterdag avond 11., tusschen 8 en 9 uur, brak alhier brand uit in de turfachuur van den stoom-korenmolen van A. BRAAK, staande tusschen de Heerepoorten- en Haddinge- bogen. De brand had een dreigend aanzien, doch de spoedig aangebragte hulp bij eene volkomene windstilte stuitte het vernielende vuur nog in de beginselen, zoodat de schade niet aanzienlijk is te noemen.

— Gisteren morgen omstreeks 7 uur was de metselaar *F. KOLLÉE*, oud 50 jaren, werkzaam aan een huis in de Haven- straat. Nog slechts korten tijd was hij daar geweest of men hoorde een' kreet. Er naar toe gaande vond men hem in een'

gang naast die behuizing geheel bebloed met den kalkbak naast hem, doch weeten niet of hij van boven is gevallen dan of hij is gestruikeld. De ongelukkige heeft zich erg aan de borst be- zeerd, terwijl zijn achterhoofd is gespleten, zoodat men weinig hoop op het behoud zijn leven heeft. Hij is vader van een tal- rijk huisgezin.

— Ten vervoelge op de vroegere berigten van de inbraak ten huize van den landbouwer *TEN VENHUIS* te Tjamsweer, in den nacht van den 19den op den 20sten Maart j.l., nemen wij uit het Politieblad over, dat de officier van justitie te Appin- gadam aan dengene door wiens aanwijzing of tusschenkomst een of meer der aldaar gestolene voorwerpen (met uitzondering der muntstukken) in handen der justitie geraken, eene premie van honderd gulden heeft uitgelooft.

— Zaterdag morgen j.l., tusschen 7 en 8 uur, ontstond er brand op de scheepstimmerwerf van *J. STRATINGH*, bij de Fraamklap, onder *Middelstum*, op het oogblik dat het werkvolk aan het ontbijt was gezeten. De brand verspreide zich even snel als hij was ontstaan, zoodat binnen den korten tijd van een klein half uur niet alleen de werf en een zich daarop bevindende nieuwe, voor een groot deel afgewerkte korenbarrie eene prooi der vlammen werden, maar ook het woonhuis tot den grond toe afbrandde. Slechts eenige plan- ken en een ter reparatie aanwezige farrie mogten behouden worden. Naar men verneemt, moet een en ander slechts voor een bedrag van f 600 zijn verwaarbord, zoodat de even ijverige als oppassende bouwmeester door deze ramp gevoelig wordt getroffen.

— Den 15den dezer — zoo wordt ons geschreven — is door de rijks-commiszie *H. J. VELTMAN*, *W. VERMEULEN* en *E. BRANDS*, veldwachters, allen gestationeerd te *Hoogezand*, krachtens hunne aanstellingen belast met het toezigt op den verboden invoer van rundvee met den aankleve van dien, bena- derd eene partij vleesch toebehoorende aan den niet onbekenden jongen heer *SIMON NIEUWITTER* en vervoerd wordende door de Kijlster schuit, en afkomstig van een ziek rund gestorven in de prov. Drenthe. Hoewel de eigenaar verklaarde dat dit vleesch zonde worden gelost te Martenshoek, zijn er die gelooven dat hetzelfde voor G. was bestemd, alwaar, naar hunne meening, zich buiten eene der poorten eene vleeschrookerij zoude bevinden, die ook nog onlangs eene proef zoude hebben genomen met een door den bliksem gedood paard. Wij voor ons houden ons bij de eenvoudige vermelding, dat het boven besproken vleesch op laat van den heer burgemeester van Hoogezand tot zijne eerste bestemming is teruggekeerd en behoorlijk begraven, terwijl wij met belangstelling wachten op de uitwerking van het noodig geachte proces-verbaal.

— Van onderscheidene oorden in ons land wordt berigt, dat ten gevolge van de nachtvorsten in de afgelopen week het boekweit- en aardappelenvoer is bevroren. Wij willen hopen dat het daardoor veroorzaakte nadeel zich nog zal herstellen.

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 15 Junij. Heden morgen had in het provinciehuis de aanbesteding plaats van het herstellen en onderhouden van het gouvernements-gebouw alhier, van den dag der approbatie af tot den laatsten December 1857. Hierop was ingeschreven door H. MAAS voor f 972, K. BALK f 947; J. WALKER f 988 en A. J. V. D. NAP f 839.

Mede had ter zelfder plaatse de aanbesteding plaats van: 1) Het vernieuwen van de brug te *Kantens*, over het kanaal van *Ondersdam* naar *Uithuizen*; 4 bijj. L. K. MEKK voor f 6363; H. B. HARKEMA f 4930; D. DE JONG f 4936 en W. V. STOCKUM en Co. f 4725. 2) Het doen van herstellingen aan de verschillende wer- ken behoorende bij de onderscheidene wegen en kanalen in deze provincie, a) Weg en Kanaal naar *Stroobos*, *Olderhoeve* en het *Wierumerveer*; ingeschreven door J. W. WIERINGA, voor f 1165; b) Weg en Kanaal naar *Utrum*; ingeschreven door J. P. TAKENS, voor f 1353; c) Kanaal van *Groningen* naar *Delfzijl* en de Spil- sluisen binnen *Groningen*, ingeschreven door W. V. STOCKUM en Co., voor f 2078; d) Weg van *Martenshoek* naar *Winschoten*, weg van *Appingedam* naar *Noordbroek*, weg in 't Noordoostelijk deel der provincie; hierop is geen bijzet ingekomen; e) Weg van *Winschoten* naar de *Mortige*, bruggen over de *Westervoldische Aa* en weg van *Appingedam* naar de *Oostwolderpolderdijk*; hierop een bijzet, dat echter te laat is ingezonden om in aanmerking te kunnen komen.

LETTERNIEUWS.

(Ingezonden.)

Boven lucht en wolken; of een togtje door het wereld- ruim. Naar het Hoogduitsch van A. BENNSTEIN, door J. J. A. GOVERNEUR. Te Groningen, bij M. SMIT, 1857.

Het reissazoen is weder daar, en wie is er, die er niet gaarne gebruik van zoude willen maken, die niet gaarne het schoone der natuur ook in vreemde oorden wenscht te leeren kennen? Intus- schen is het waar, wat VONDEL zegt:

» De werelt is wel schoon en waerdig om 't aanschouwen;

Maer reizen heeft wat in: de kosten vallen zwaar.

En hoewel nu sedert zijn tijd het reizen gemakkelijker en goedkoo- per is geworden, toch moet men nog altijd in eene zoo ruime mate over tijd en geld kunnen beschikken, dat het voor velen on- doenlijk blijft, om in dit opzigt aan den wensch hun hart vol- doening te geven.

Ook hen willen wij echter op eene gelegenheid wijzen, die, al ontbreekt het ook aan tijd, aan geld, aan krachten of aan gezels- chap tot een uitstapje naar den Rijn, den Harz, Zwitserland of Italië, toch voor allen openstaat, daar zij, wat den tijd betreft, gedurende een dag of wat slechts op een enkel nartje daags, en, wat de kosten aangaat, op slechts f 1.20 komt te staan, terwijl het aanschaffen van reisbenoodigdheden en het kiezen van gezelschap er overtollig bij is. En toch gaat de togt veel verder, dan onze toeristen het gewoonlijk brengen, en levert hij zoo veel genot op en doet ons zoo veel vreemds kennen, waarvan de meeste menschen nimmer gedroomd hebben, dat ook deze reis niet minder dan die van onze gewone zomerreizigers ons voor het geheele leven stof tot herinnering en nadenken aanbiedt. » En welke reis is dat? » vraagt gij gewis nieuwsgierig, lieve lezer! — en tust misschien reeds in den zak, om te onderzoeken, of het er uit kan om er deel aan te nemen? Het is eene phantasie, eene denkbeeldige reis boven lucht en wolken — 't is een togtje door het onbegrensde wereldruim.

Wie is er, die niet vaak in eerbiedige bewondering naar boven staart en in de fraai geschakeerde wolken, vooral als zij door het avondrood in purpergloed zijn gehuld, een fraai landschap weent te zien? en als boven die fraaije, als met bergen omzoomde boven- aardse gewesten voor en na de heldere sterren zichtbaar worden, en de glans der maan toeneemt, naarmate met de dieper zinkende zon die bergen wijken: wiens gedachten verbieven zich dan niet wel eens al hooger en hooger en volgden zoo gaarne die tintelende flonkerlichten op hunne banen, die uit de ruimten des heels ons zoo prachtig tegenglanzen!

Het bovenstaande boekje is een getrouwe mentor op een uitstapje door de onmetelijke ruimte, waarin die groote werken des Onein- digen in vaste banen zweven.

De togt gaat eerst naar de maan, dan naar de zon, vervolgens van daar naar de verschillende wereldbollen, die zich om haar bewegen, de planeten en de kometen, en zoo tot aan de grenzen van ons zonnestelsel. En evenals de reiziger op aarde, die aan 't einde van zijn togt is gekomen, met zijn geleider zoo gaarne eene hoogte beklimt en vandaar zijne blikken in het verre verschieft laat rondweiden, terwijl zijn gids hem ook die streken tracht te doen kennen welke hij nu niet kan bezoeken, zoo ook worden wij op dit togtje door ons zonnestelsel, aan zijne grenzen, op het on- eindige verschildt rondom ons gewezen, en op die talloze menigte vaste sterren, die, in verschillende groepen verspreid, als sterren van onderscheidene grootte, als dubbelsterren en nevelvlekken ons tegenblikken en ons door haar licht, dat van de meesten duizende jaren onder weg is om tot ons te komen, toch zoo welsprekend de groothede en magt verkondigen des oneindigen Scheppers, die de oneindigheid meet met een span en voor wien duizende jaren zijn als één dag.

Hangt er op eene reis veel af van een goeden gids, wij verheuen ons, dat wij den hier aangekondigde allezins als zulk een mogen aanbevelen. Op alle belangrijke punten en plaatsen houdt hij u staande. De eerste station kiest hij tusschen de aarde en de maan, juist daar, waar beider aantrekkingskracht met elkander in evenwigt is, en waarlijk, 't is wel de moeite waard om, van dat standpunt een blik ook op onze aarde te werpen! De bijzonderheden, die de maan, de zon enz. op hare oppervlakten aanbieden, worden naauw- keurig nagegaan en getrouw geschilderd, overeenkomstig de uitkom- sten, die de waarnemingen en nasporingen der sterrekundigen hebben opgeleverd. De raadselachtige vlekken, die zich soms op de zon vertoonen, — gelijk wij er nu ook dezer dagen weder hebben opgemerkt, niettegenstaande de zon in de laatste jaren meestal zonder vlekken was, — worden verklaard openingen te zijn in het prachtige lichthuisel, dat den grooten zonnepol omgeeft.

In 't kort, het voornaamste, dat de sterrekunde ons over het eigenaardige van de verschillende lichamen van ons wereldstelsel heeft doen kennen, wordt hier op eene regt bevattelijke en aan- schouwelijke wijze voorgesteld, zoodat ook de eenvoudigste lezers dit werkje niet onvoldaan uit de handen zullen leggen.

Veel genoegen beloven wij allen, die den schrijver en vertaler, die met den uitgever het publiek door de uitgave van dit werkje hebben verplicht, op hunnen togt willen vergezellen. En of de kennis, die zulk een togtje oplevert, ook nuttig is? Men denke

sliechts aan de dwaze meeningen, waartoe enkunde en bijgeloof kunnen leiden, ook thans weder gebleken, nu velen zich bezorgd maakten over het vergaan der aarde op den dertigden Junij, door eene komeet, die zich op dien dag echter niet heeft vertoond en ook alleen minkundigen angst en schrik heeft kunnen aanjagen.

Ook om voor het vervolg niet vervaard te zijn voor zoodanige herigten van onwetenschappelijke en bekrompene menschen, raden wij velen, die niet in de gelegenheid zijn om andere en grotere werken over de sterrekunde te lezen, aan, zich dit werkje aan te schaffen.

Kunnen velen ook de oppervlakte der aarde niet anders dan uit beschrijvingen leeren kennen, zulk eene denkbeeldige reis schenkt toch veel genot en bespaart veel moeite, en zulks is ook op deze reis, die zich in de werkelijkheid natuurlijk niet laat doen, allezins van toepassing.

En zijn wij met VONDAL begonnen, wij willen onze beschouwing van dit werkje met deze woorden van hem eindigen:

O vreemde geest, gij kunt die moeie sporen,
En men op dit toneel de woerelt, groot en ruim,
Bewoonden en gemaakt in kleen begrip om blaren."

14 Junij 57. G.

HEREN NIEUWS.

Op den 1sten Junij komt het reglement op de vacaturen, gearresteerd door de algemeene Hervormde Synode en goedgekeurd bij kon. besluit van den 7den Mei 1857, in werking. Van een en ander is van wege de algemeene synodale commissie kennis gegeven aan het ministerie van Herv. eeredienst, aan de provinciale kerkbesturen, de classicale besturen, de kerkeraden, de predikanten, den quæstor-generaal, aan de faculteiten der godgeleerdheid aan de hogere scholen, en aan de commissie van de zaken van de Protestantische kerken in Nederlandsch Oost- en West-Indië. Het reglement bestaat uit drie afdeelingen en 79 artikelen, benevens acht formulieren, bij het ontstaan en vervullen van vacaturen in acht te nemen. Vele voorschriften komen met de bestaande gebruiken en voorschriften overeen; nieuw is echter art. 53, waarbij bepaald wordt, dat een predikant die eenmaal voor eene beroeping heeft bedankt, bij eene nieuwe herkiezing in die gemeente niet weder beroepbaar is; ook art. 54 is nieuw, waarbij bepaald is, dat een predikant, in groote gemeenten van meer dan drie predikanten, den ouderdom van 36 jaren moet hebben bereikt, en reeds 2 dienst jaren moet tellen. Art. 34 is mede nieuw, waarbij bepaald wordt, dat de ringpredikanten in de dienst eener gemeente moet voorzien, als een predikant tot het bijwonen eener kerkvergadering geroepen wordt. Art. 27 is ook nieuw, waarbij bepaald is, dat in gemeenten waar het tractement hooger is dan f 1200, het overschietende, bij vacature, kan komen ten voordeele van de kerkelijke administratie. De regten van collatiën en floreenpligten blijven gehandhaafd.

Tot predikant bij de Herv. gemeente te Grootebroek is beroepen ds. G. SMIT, pred. te Noordwijkerhout, en te Veenendaal ds. C. J. BAYON, pred. te Vreeland. De laatste heeft ook een beroep naar Longerhouw in Friesland ontvangen.

Ds. H. E. GRAYMEIER, pred. bij de Herv. gemeente te Midwolda, heeft voor het beroep naar Ee bedankt; ds. J. H. GULDENARM, pred. te Engwierum, voor dat naar Gasselternijveen.

De kerkeraad der Waalsche gemeente te Rotterdam, heeft, uit het vroeger gemelde drietal, tot predikant beroepen, ds. A. PRINSON, thans te Leuven.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 16 Junij.

In de sitting van het Lagerhuis van gisteren is het door den hertog van Norfolk en 40 andere R.-Katholijke leden ingediende amendement op de wet tot verandering van den Parlementsseed, strekkende om de oude door de R. Katholijke Parlementsleden afgelegde eedsformule af te schaffen, verworpen met 373 tegen 83 stemmen.

Het amendement van den heer Theisinger, om de eedsformule niet te veranderen in dien geest dat de Israëlieten sitting kunnen nemen in het Parlement, is verworpen met 341 tegen 201 stemmen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 16 Junij.

NEDERLAND Werk. Schuld.....	2 1/2 pCt.	63 1/2
Dito Dito	3	76 1/2
Dito Dito	4	96 1/2
OOSTERRIJK Metalliek.....	5	76 1/2
Dito 1851 en 1852	2 1/2	39 1/2
Dito Nieuwe Litt. B.....	5	88 1/2
Dito Nation. Metall.....	5	78 1/2
SPANJE Onbep. St.....	1 1/2	25 1/2
Dito Binnenl.....	3	38 1/2
PORTUGAL.....	3	45 1/2
RUSLAND Obl. Hope 1798 en 1816.....	5	105 1/2
Dito Dito 1828 en 1829.....	5	—
Dito bij Hope.....	4	88 1/2
Dito bij Stieglitz.....	4	87 1/2
N. Leening van 1855 bij Stieglitz, 5de serie	5	98 1/2
Dito.....	6de serie	5
LONDEN, 16 Junij. Consols 93 1/2		
PARIS, 16 Junij. Fransche 3 pCt. 68.85		
WIEN, 16 Junij. Metalliek 5 pCt. f 83 1/2. Nat. Leening f 84 1/2. Wissel op Londen f 10.11. Zilver f 4 1/2.		

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 13 Junij, Haacke Aloyone, Batavia; Kuipers Alida Schuringa, Dantzig.

TEXEL 13 Junij, Duinger Aukje Gebkelina, Koningsb.

HELVOLT 13 Junij, Zuiderdorp Clara Wilhelm, Bouc; Kamminga Oldambt, Reval; Giesen Jultrouw Hillegonda, Dantzig; Hangeldbroek Antje Witsenborg, Werder.

VLISSEINGEN 11 Junij, Plokker Anna, London.

MACAO 21 April, Heijkoop Java Paket, Siam.

AMOY 13 April, Schiedges Boreas, Samarang.

ST. HELENA 29 April, v. d. Pol Postiljon, v. Bat. en v. Weijland Ida Willemina, v. Proboling, beide n. Amst.

TRIEST 11 Junij, Rademaker Arnoldina Catharina, Amst.

PALERMO 23 Mei, Ketscher Hazard, Amst.

LONDEN 11 Junij, Butler Twee Gebroeders, Groningen.

Bij DEAL 5 Junij, Borst Jakobus, v. Maroim n. Kopenhagen; Kolk Jonge Boll, de Boer Zwaantina Hendrika en 11 Jager Belina, alle 3 v. Liverpool n. Nerva.

LIVERPOOL 10 Junij, Engelsman Gezusters Boll, La Rochelle; — 11 Stenger Gesina Margrietha, Bordeaux.

HULL 10 Junij, Kunt Jantina, Gron.

HAMBURG 12 Junij, Kramer Pieterijte, Tonningen.

BREMENHAVEN 9 Junij, de Jonge Anna Elizabeth, Seville; Pronk Gesina, Antwerpen.

CUXHAVEN 11 Junij, Dreeses Twee Gezusters, Amst.; de Groot Weerdina Fokelina, Zwolle.

GOTHENBURG 8 Junij, Haagsma Doctrina et Amicitia, Amst.

RUGENWALDE 7 Junij, Panjer Gesina, Amst.

PILLAU 10 Junij, Kewpola Alida Margaretha, Hamburg.

STOCKHOLM 5 Junij, Muller Harmina, Amst.

BOLDERAA 5 Junij, Onthes Johanna Emilie, Cadix.

REVAL 4 Junij, Staal Vrouw Clara, Schiedam.

HOLTENAU 9 Junij, Bartels Gesina, v. Straalsund n. de Maas; Smedes Petronella Alberdina, v. Bostock n. Bremen.

RENDSBURG 8 Junij, Gort Vriendschap, v. Amst. n. Dantzig; — Cornelius, v. Rott. n. Straalsund; — 10 Emmelkamp Anneschina, v. Windau n. Schulpersiel; Dijkstra Geerdina Harmina, v. Stettin n. Gron.; de Jonge Catharina, v. Bremen n. Jutland; Datema Marg. Hendrika, v. Antw. n. Koningsb.

Vertrrokken.

TEXEL 12 Junij, Meijboom Aldebaran, Bat.; Jager Handel, Sur.; Koning Adm. v. Heemskerck, Cardiff; — 13 Wijgers Amicitia, Genuea.

VILLE 11 Junij, Middell St. Vitus, Archangel, Flik 3 Gebroeders, Nerva; Dreeses Twee Gezusters, Hamburg; Mellem Jacobus Antonie en Frey Hendrika Margrietha, avontuur; de Jong Roelina, Frederikst. Abona, Konst.; Bok Malover, Cardiff.

BROUWERSHAVEN 13 Junij, Vogel Pictura, Bat.; Rotgans Broedertrouw, Cardiff.

HONG KONG 12 April, Wagner Neerland Indië, Macao.

HAVANA 22 Mei, de Haan Dina, Newyork.

MALTA 3 Junij, Deddes Albertina, Alexandria.

TORRAVECHIA 21 Mei, v. d. Veer Mercurius, Riga.

FALMOUTH 8 Junij, Hazewinkel Radboud, Newc.

FALMOUTH 11 Junij, Masdorp Hermanus Franciscus, London.

CARDIFF 10 Junij, Deurholt Alegronda Jacobsa, Java.

HAMBURG 11 Junij, Corporaal V. Marthia, Riga; Bolmeijer Onrust, Hoogezand; — 12 Speelman Catharina Alberdina, Termunterzijl.

CUXHAVEN 10 Junij, Bontekoe Zeemeuw, Petersb.

TRAVEMÜNDE 12 Junij, Stutje Cathar. Luigarda, de Oostzee.

DANTZIG 8 Junij, Degenhardt Wichardina, Amst.; Feiken Alida Adriana en v. d. Star Maria, Bremen.

PILLAU 9 Junij, Lever Wobbina Venema en 10 Potjer Geertuida Jacobsa, de Zaan.

BOLDERAA 7 Junij, Mooi Tiesina en Jonkhoff de Hoop, Holland.

In lading.

LONDEN 11 Junij, Drent Morgenster en 12 Priebes Gijssbertha Wilhelmina, Stettin; Olthoff Jantina, Wolgast.

Zeilklaar.

LONDEN 11 Junij, Klein Concordia, Koningsb.

NEWCASTLE 10 Junij, Dijkstra Drie Gezusters, Petersb.; Schuring Hillechina, Koningsb.

BRIELLE, 13 Junij. Het schip Willemina, kapit. Glim, van Rotterdam naar Koningsbergen, bij deze haven overzeild en gezonken, is weder boven water en alhier in de haven gebragt.

GRONINGEN, 15 Junij. Vertrrokken het nieuwgebouwde schooner-schip Hiram, groot 90 last, kapitein J. R. Roelfsema, van Veenendam, met ballast naar Archangel.

DELFT, 14 Junij. Binnengekomen 12 Junij, Benenga Anna Margaretha, Baitrum; — 14 Bosker Maria, de Polder; Mooi Mettina Hendrika en Koozboom Helena Johanna, Emden; Burman Kleine Julia, Leer; Boekhoudt Bekke, Ditsum; Zoutman Jonge Wieher, Noorw.

Vertrrokken 13 Junij, Muller Anna en Scheepers Maria, Gron.

ZOUTKAMP, 16 Junij. Binnengek. 13 Junij, Huges Johann Gerard, Frederikstad.

Zeilklaar 16 Junij, Bontekes Gesina Geertruida, avont.; Lever Alberdina, Lond.; v. Sluis Annegina en Plukte Hermanna Hendr., Dantz.; Heinrich Faddeu en Leuness Arendina Catharina, Grangem.; de Vries Hillegina, Arch.

Gepraaid den 22 Jan., op 28° Z.Br.; 34° W.L., Tange Ferdinandina Emma, v. Cardiff n. King Georges Sound. — Den 6 Junij, op 48° 40' N.Br., 9° 30' W.L., Scherphoor Argo, v. Amst. n. Smirna. — Den 1 Mei, op 16° 6' N.Br., 6° 29' W.C., Kerkhoven Doggersbank, v. Banjoewangie n. Amst. en de Vries Cornelia, v. Banjoew. n. Rott. — Den 28 Mei, op 33° 23' N.Br., 37° 41' W.L., Jansen Elisabeth, v. Soerab. n. Amst. — Den 10 Junij, bij het Noord-Voorland, Annokkee Scheveningen, v. Amst. n. Cardiff. — Den 10 April, op 34° 33' Z.Br., 28° 8' O.L., Jonker Tasmania, v. Soerab. n. Amst. — Den 30 April, op 4° Z.Br., 28° W.L., Bok Hoop van Cappelle, v. Sunderl. n. Singapore. — Den 1 Mei, op 15° 6' N.Br., 6° 29' W.L., Klok Elisabeth, v. Bat. n. Rott. — Den 16 Mei, op 11° 59' N.Br., 30° 59' W.L., de Veer C.m., v. Soerab. n. Amst. — Den 27 April, op 2° Z.Br., 22° W.L., Crecoer Koophandel, v. Hartlepool n. Moulmein. — Den 12 Mei, op 1° N.Br., 28° W.L., Engelsman Schuringa, v. Rio de Janeiro n. Gothenburg.

De Soud gepasseerd.

9 Junij. Hazewinkel, Johanna, v. Newc. n. Petersb., m. cintels. Meneses, Maria, v. Hull n. Petersb., m. stuk.

Meishuisen, Jantje Nanninga, v. Newc. n. Petersb., m. stuk.

Struik, Dankbaarheid, v. Hartlepool n. Stettin, m. steenk.

Korte, Hendr. Margretha, v. Bordeaux n. Petersb., m. stuk.

Elito, Jantje Eikema, v. Middelbro n. Dantzig, m. steenk.

de Jonge, Ayolt en Thomas, v. Grimsby n. Petersb., m. steenk.

Ruigh, Morgenster, v. Nerva n. Amst., m. hout.

Mulder, Nijverheid, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.

Ritsee, Geert. Anna, v. Rott. n. Petersb., m. stuk.

Kieft, Jantina Jikkina, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.

Scherphoor, Alberdina, v. Maroim n. Kopenhagen, m. suiker.

Stenger, Jacobs Margrietha, v. Amst. n. Dantzig, m. stuk.

Schrik, Egbertus, v. Schiedam n. Pernau, m. ballast.

Timmer, Catharina, v. Antw. n. Kopenhagen, m. stuk.

Ebling, Anna Hendrika, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.

Hoodenacker, Onderneeming, v. Riga n. Amst., m. hout.

de Groot, 3 Gezusters, v. Harl. n. Memel, m. pannen.

Wijma, Stad en Lande, v. Harl. n. Riga, m. ballast.

v. d. Borden, Vissch. en Hand., v. Vlaard. n. Pieta, pijpjaarde.

Mulder, Feika Jantina, v. Amst. n. Riga, m. stuk.

v. Reem, Vereeniging, v. Londen n. Stettin, m. ijzer.

Pott, de Hoop, v. Middelbro n. Petersb., m. steenk.

Visser, Anna Sophia, v. Hamb. n. Stettin, m. verfhout.

Pronk, Hendr. Gesina, v. Inverkeith n. Petersb., m. steenk.

Lula, Roelina Roelina, v. Riga n. Schiedam, m. granen.

Boon, Aurora, v. Inverkeith n. Petersb., m. steenk.

Brouwer, Agina Undina, v. Londen n. Stettin, m. cement.

de Haan, Jantina Gesina, v. Londen n. Memel, m. cement.

De wind den 9 Junij Z.W.; Z.W.; Z.W.; den 10den Z.W., Z., Z.; den 11den Z., W.Z.W., Z.Z.W.; den 12den W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 13 Junij, Wehdenmeijer Amsterdam, Surin.; Meijer Aaltina Helena, Alberts Cath. Annegina en Groenewold V. Maria, Bremen; — 14 de Boer Zuid-Holland, Soerab.; Duinker Jr. g.g. Mentor, Tjilatjap.

TEXEL 15 Junij, Hubert Texel, Riga.

VILLE 12 Junij, Kuiper Alida Schuringa, Dantzig.

Bij DEAL 12 Junij, Heymerike Staater, v. d. Houwen, v. Amst. n. Soerab.; Visser Willem Ernst, v. Hartlepool n. Odessa.

Bij DOUVRES 12 Junij, Verbeek Jan van Schaffelaar, v. Amst. n. Batavia.

Bij FOLKESTONE 12 Junij, Tjebbes Admiraal de Ruyter, v. Padang n. Amsterdam.

Bij BEVEZIER 12 Junij, Annokkee Scheveningen, v. Texel n. Cardiff; Ooergraw Johanna Maria, v. Texel n. Singapore.

Bij DUNGENESS 11 Junij, v. d. Held Maria Adriana, v. Rotterdam n. Cardiff.

Bij de BORLINGS 8 Junij, Hoogewerf Buitenzorg, v. Rott. n. Padang.

ST. NAZARE 11 Junij, Katoen Trekvogel, v. Bordeaux n. Cardiff.

BUENOS AYRES voor 26 April, Boer Joan en Leverstein Marg. Maria, Hamburg; van Zamenen Iris, Trapani.

STOCKHOLM 5 Junij, Smit Arendina, Rouen; Dreeses Hendrika, Hamburg.

KROONSTAD 5 Junij, Boerhave Arendina, Havre; Beukema de Marne en Stomp Antje Jansen, Newc.; Dooves Geerdina, Mulder Wendelina en Stenger Anna Margaretha Adriana, Amst.; Gatten Elisabeth Heilina, Everts Gesina Catharina en Brouwer Argo, Rott.; Legger Courier, Stockholm; — 6 Dijk Alida Sinnige, Londen; — 7 Holman Dolphijn, Seville; Koning Geesina en Lotus Waakszaamheid, Lond.; Polt de Spruit, Newc.; Schuring Annechina en Postema Martha, Amst.; de Boer Niessina Beerta, Rott.

Vertrrokken.

AMSTERDAM 13 Junij, Jager Jeanne Agatha, Petersb.; Poppen Nanny Johanna, Harburg; — 15 Zeegers Catharina, Petersb.; Loets Catharina, Riga.

TEXEL 14 Junij, de Boer Bijenkorf en Camminga 3 Gebr. Sikkens, Arch.; — 15 Kunst Ary Scheffes, Bat.; v. Wynjaerden Rembrandt v. Rhijn. Samar.; Welger Christ. Alida, Syra.

VILLE 14 Junij, Steffens Jonge Andries, Petersb.; Kempen Catharina, avont.

HELVOLT 14 Junij, Wijphes Geertina en Moesker Susanna, Petersburg.

BRIELLE 14 Junij, Wolkommer Alberdina, Petersb.; Boersma Cath. Wilhelmina, Arendsb.; Mulder diakea, Hamb.; Blouw Gesina, avontuur.

MAASSLUIS 14 Junij, Meijer Wobbina Cath., Riga.

BROUWERSHAVEN 14 Junij, Broekemith Bato, Bat.

VEERE 13 Junij, Ouweland Susanna en Elisabeth, v. Cardiff en Hongkong.

TORRAY 11 Junij, Polee Reina Arendina, v. Amst. n. Konst.

FALMOUTH 11 Junij, Masdorp Hermanus Franciscus, v. Matanzas n. Londen.

CARDIFF 11 Junij, Engelsman Dina Marchina, Amst.; Hazewinkel Louis Meijer, Singap.

LIVERPOOL 12 Junij, Crep Hellingman Gelderland, Rio Janeiro; van Ommeren Minerva, Rott.; Wessels Johanna Paulina, Petersburg.

NEWCASTLE 11 Junij, Dijkstra Drie Gezusters, Petersb.; Schuring Hillechina, Koningsb.

HULL 12 Junij, Pomper Fennech, Cath., Flensb.

ANTWERPEN 13 Junij, Koning de Haven, Stettin.

TORRAVECHIA 21 Junij, v. d. Veer Mercurius, Riga.

MALTA 3 Junij, Deddes Albertina, Alexandria.

KROONSTAD 7 Junij, Meijer Piet Hein, Amst.; Teensma Reintje, de Maas.

232de STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

15de Lijst. No. 3965 f 100,000 (in onze vorige stond abusievelijk no. 9365). — 16de Lijst. No. 9990 f 200; no. 2083 premie f 3000.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 15 Junij 1857.

4 Nederl. f 37 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 16 Junij.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer.	40 f f 3,65
Oude 70 f f	N.W. 1856 65 f f 5,45	-	42 - 3,85
N.Oml. 1856 66 -	54 - 5,55	-	44 -
- 68 - 8,75	56 - 6,25	-	-
- 70 - 9,75	58 - 5,55	-	-
- Old. 66 - 7,50	56 - 5,95	-	-
- 68 - 8,50	60 - 6,30	-	-
- 70 - 9,50	62 - 6,70	-	-
- ROGGE.	HAYER.	Gr. Erwt. f	Paardeb. f 6,50, 7 f 7, 7, 25
N. Inl. 60 f f 4,70	N. Dikke 38 f f	Gr. Erwt. f	Gr. Erwt. f
- 62 - 5,30	- 38 - 3,55	-	-
- 64 - 5,90	- 40 - 3,80	-	-
- 66 - 6,50	- 42 - 4,05	-	-
Oude 66 -	- 44 - 4,30	-	-
- BOEKWEIT.	- 46 - 4,55	-	-
N.Gr.Zd. 80 f f 6,80	- 48 - 4,75	-	-
- 62 - 7,30	- 50 - 4,95	-	-
- 64 - 7,80	- 52 - 5,15	-	-
- Zw. 60 - 6,65	N.W. Voer 36 - 3,25	Gr. Gort f 8,75 f 9,25, 50	-
- 62 - 7,15	- 38 - 3,45	Parel dito f 13, f 14, f 15, 50	-
- 64 - 7,65	N. Zw. - 36 - 3,25	Raapolie per vat f 51	-
- 66 - 7,55	- 38 - 3,45	-	-

De handel in granen was heden met de meeste artikelen wel zoo aangenaam. Tarwe en Rogge 15 ct. hooger wel afgaande. — Boekweit 30 ct. hooger verkocht. — Gerst in een doen. — Haver over 't geheel weder hooger verkocht. — Boonen prijshoudend. — Gort als voren.

AMSTEDAM, 13 Junij. Hennep. De in veiling opgehouden 4 kav. Halfrein zijn sedert afgedaan; ook is de Friese tot f 64,25 en f 64 opgeruimd. Voorts is gedaan in Riga Pools. Rein tot f 66, dito Uitschot f 64, Petersb. Rein f 64 a f 63, dito Halfrein f 57,50.

AMSTERDAM, 15 Junij. Poolse Tarwe tot verhoogde prijzen aan cons., andere soorten in een doen: 123 f j. b. Pools. f 385; 127 f dito f 385; 128 f roodh. dito f 360, f 365; 126 f n. b. dito f 381; 123 f mindere dito f 350; 133 f Kubanka f 405; 124 f Vries. f 335; 116, 117 f dito f 270, f 273. — In Rogge was weder goede handel; gedroogde tot vorige prijzen; ongedroogde f 2 a f 3 hooger: 122 f Anclammer f 225; 121 f Prais. f 222; 121 f Pommer f 222; 122 f ligt gedr. dito f 220; 117 f Arch. f 217; 117, 118 f Petersb. f 215, f 218; 116 f n. Inl. f 205. — Boekweit prijsh. met iets meerder omgang: 118 f Amerasf en Nijkerker f 285; 118 f Holst. f 270. Koolzaad op levering van het najaar 1 p. vl. lager: op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 86 p. vl. — Lijanzaad prijsh.: 105 f Archangel f 385. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets slaauer: op 6w. f 52,75; vlieg. f 51,25; Sept. f 51,25 a f 50,50; Oct. f 51 a f 50,50; Nov. f 51 a f 50,25; Dec. f 50,25 a f 50. — Lijnolie dadelijk en op levering iets lager afgegeven: op 6w. f 45,25; vlieg. f 45 a f 45,25; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 45 a f 44,50 a f 44,75. — Hennepolie op 6w. f 51,50; vlieg. f 50. — Raapkoeken f 84 a f 88. — Lijnkoeken f 114 a f 14.

SCHIEDAM, 13 Junij. Moutwijn f 18,50; Jenever f 24; Amst. Proef f 25,25.

ROTTERDAM, 15 Junij. Tarwe: Zeeuw. met kleinen toevoer; de besta soorten 30 en mindere 10 a 20 ct. hooger, doch langzaam van de hand gegaan. Rode aan benoedigen f 10 hooger. — Rogge: Zeeuwa. ruim prijsh.; overige soorten met redelijken handel f 6 hooger. — Boekweit door schaarschte f 5 hooger, met kleinen omgang. — Gerst: Winter zeer weinig ter markt en 20 a 30 ct. hooger betaald; Zomer daarentegen, ofschoon ook niet abundant tot 10 ct. lager moeijelijk te verkoopen. — Haver en Paardeboonen tot 10 a 20 ct. hooger gevraagd. Bruine en Witte Boonen door minder behoefte 25 ct. lager. — Erwten mede minder gevraagd en 30 ct. lager verkocht. — Zaden zonder omgang.

LONDEN, 12 Junij. Inl. Tarwe ging heden tot de hoogste prijzen van l.l. Maandag gereedelijk van de hand. Er wordt nog al veel naar Franche havens uitgevoerd, en vreemde was gevraagd tot prijzen die Maandag niet waren te bedingen. Alle overige graansoorten waren vast op de laatste notering.

Van den 15den. Vreemde Tarwe 2 sh. hooger; Zomergraan vast.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 12 Junij. De prijs der boter was heden: lste soort grasboter de 1/2 ton f 40; 2de soort dito f 36 a f 37.

LEEWARDEN, 12 Junij. De prijs der boter was heden f 41,50.

AMSTERDAM, 15 Junij. De prijs der Boter was heden als volgt: Friese f 44 a f 46; Kuinder f 45 a f 46; Kamper f 44 a f 47; Deventer f 37 a f 41; Zwolsche f 42 a f 45.

LONDEN, 12 Junij. De aanvoeren van Boter gedurende de afgelopen week bestonden uit: van Harlingen 13,130 v., Havre 28, Ostende 505, Antwerpen 98, Rotterdam 83, Emden 58, Leer 41, Schiedam 45. De noteringen zijn: beste Friese 102 sh., surplus 94 a 96 sh., 2de kwal. 74 a 78 sh., beste Hollands. 72 a 78 sh., Kamper en Zwolsche 94 a 190 sh., Bosscher 50 a 60 sh., Groninger 74 a 78 sh., Emden en Leer 82 a 86 sh.; Holst. en Kiel 96 a 102 sh., Franche 60 a 66 sh.

LONDEN, 15 Junij. Friese Boter 104 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 16 Junij. Er was heden een ruime aanvoer van rundvee en de handel tamelijk; schapen veel ter markt gebragt, doch de verkoop niet vlug, van f 12 tot f 15 a f 19 en hooger; varkens ruim aangevoerd, maar de handel niet vlug, tot dalende prijzen, ouden van f 25 tot f 40 a f 60; jongen van f 5 tot f 12 a f 20.

LEEWARDEN, 12 Junij. Aangevoerd 450 a 500 runderen, waarvan 70 a 80 vette, de overige melk- en kalfkoeijen; alle soorten waren goed prijshoudend; 120 a 130 vette kalveren, wel te plaatsen; 500 schapen en lammeren vonden gereede koopers, als ook de vette varkens, waarvan 60, en de biggen, die tusschen de 250 a 300 ter markt waren.

LONDEN, 12 Junij. De veemarkt was slechts matig voorzien en toch was de kooplust onbeduidend; puike groote ossen golden 4 sh. a 4.4 en puike Schotsche 4.6 a 4.10 per 8 pond.

LONDEN, 16 Junij. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 4192 runderen en 24,500 schapen die lager, en 315 kalveren die hooger in prijs waren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 15 Junij.

Nederl. Werkel. Schuld 2 1/2 pCt. 63 1/2; Dito Dito 3 pCt. 77; Dito Dito 4 pCt. 96 1/2. — BELGIË, bij Rothschild 2 1/2 pCt. 53. — SPANJE, Onbep. Stukken 1 1/2 pCt. 26; Dito Binnenl. 6 1/2 pCt. 38 1/2; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. 42 1/2. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 46; Dito 1856, 3 pCt. 44 1/2. — RUSLAND, bij Hope en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 105 1/2; Dito, te Londen, 4 1/2 pCt. 96 1/2; Dito bij Stieglitz, 1855, 6de serie, 5 pCt. 100. — OOSTERRIJK, Metall. 5 pCt. 76 1/2; Dito Dito 2 1/2 pCt. 39 1/2; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 88 1/2; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78 1/2. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21.

ADVERTENTIE.

** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT GRONINGEN der **MAATSCHAPPIJ tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 24sten Junij 1857, des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS. — RAADPLEGING over de PUNTEN van BESCHRIJVING, enz.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, Secretaris.

ALGEMEENE VERGADERING der LEDEN van het GENOOTSCHAP ter bevordering van **Nijverheid**, te ONDERDENDAM, op WOENSDAG den 1sten Julij 1857, des voormiddags te 11 uur, in het Waterschapshuis.

Namens het Bestuur,
De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

HOORN MUZIK,

van het 7de Regiment Inf., op aanstaanden **DONDERDAG NAMIDDAG**, den 18den Junij, in den TUIN van het KOFFIJHUIS **SCHOONOORD**, buiten de Heerepoort.

R. BIERLING.

ZANGFEEST

VAN DE Zangvereeniging **Onderdendam**, begeleid door Muzik, op **WOENSDAG den 8sten Julij 1857**, te **Onderdendam**, des namiddags te 4 uur.

Namens het Bestuur:
DR. VAN SETTEN, Secretaris.

EENE KEURING

VAN SPANNEN SCHOONE INLANDSCHE **TUIGPAARDEN**, EN DES NAMIDDAGS: **EENE HARDDRAVERIJ**

VAN PAARDEN ONDER DEN MAN.

Namens Burgemeester en Wethouders:
H. J. BEBINGH, Secretaris.

ONDERWIJZERS

van minstens den **TWEEDEN RANG**, die willen solliciteren naar de vacante School te **WESTERENDEN**, worden uitgenoodigd de daarvoor vereischte Stukken, vrachtfrij in te zenden aan den **BURGE-MEESTER** der Gemeente **Stedum**, vóór of op den eersten Julij aanstaande. — De Voorwaarden zijn opgegeven in de Nieuwe Bijdragen voor Mei, blad. 531.

Het Bestuur der Gemeente **Stedum**:
S. JENSEMA, Burgemeester.
H. J. UGES, Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

Getrouwd:

H. UBBENS,
van Zuidbroek,
en
E. DE COCK.

GRONINGEN, 11 Junij 1857.

Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZON J. M. SCHIEFFERS, geliefde Echtgenoot van

J. POST,
Apotheker.

GRONINGEN, 13 Junij 1857.

Bevallen van een DOCHTER A. E. FLEUMER-KIWIET DE JONGE.

AMSTERDAM, 13 Junij 1857.
Eenige kennisgeving.

Bevallen van een welgeschapen DOCHTER T. A. S. ABRAHAMS, Echtgenoot van

P. BEKKER,
Stads-Dansmeester.

GRONINGEN, 16 Junij 1857.

Na een ziekte van eenentwintig dagen overleed heden, nacht en kalm, mijn innig geliefde Zoon WILLEM, in den ouderdom van ruim dertig jaren. — Dat offer, aan den dood gebracht, treft mij zwaar; — doch denkende aan zijn uitmuntend levensgedrag, dat hem steeds kenmerkte als een waardig kweekeling in de school van voorbereiding tot een hooger leven, hoop ik te berusten in den wil van Hem, die alles met wijsheid en liefde bestuurt.

PANSE, 12 Junij 1857.

A. DE COCK,
Wed. G. VAN DER LEIJ.

GRONINGEN, 13 Junij 1857. Na een ziekte van slechts vijf dagen overleed, in den ouderdom van 63 jaren, mijn geliefde Man HENDRIK HEKENS, Voorman in 't Klooster alhier; diep betreurd door mij en mijne Kinderen.

M. MARWITZ, Wed. H. HEKENS.

Algemeene kennisgeving.

De Affaire van 't VOERWERK zal op denzelfden voet worden voortgezet, waartoe ik mij beleeftelijk bij mijne Begunstigers aanbeveel.

GRONINGEN, 13 Junij 1857. Heden overleed, na een langdurig en op het laatst hevig lijden, in den ouderdom van ruim 62 jaren, HENDERIKUS ANSINGH, Gep. Ambtenaar ter Provinciale Griffie van Groningen; diep betreurd door zijne nagelatene Kinderen.

H. ANSINGH.

Mede namens mijnen Broeder en Zusters.

Benige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed, in sesenzeventigjaren ouderdom, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mevrouw G. B. TEN HAM, Weduwe van den Heer S. J. KLOEK, in leven Rijks Ontvanger te Middelstum.

MIDDELSTUM, 13 Junij 1857.

J. S. KLOEK,
Uit aller naam.

Het ZOONTJE, ons voor acht dagen geschonken, werd ons heden weder door den dood ontrukkt.

BEDUM, 14 Junij 1857.

E. R. DAMSTÉ,
E. H. DAMSTÉ-KRIJTHE.

Den 8sten deser overleed, tot mijne diepe droefheid, mijn waarde Echtgenoot, J. E. VAN COEVORDEN, in den ouderdom van 72 jaren.

GRONINGEN, 15 Junij 1857.

RACHEL M. DRUIF,
Wed. J. E. VAN COEVORDEN.

Den 12den deser overleed te Amsterdam, in den ouderdom van 74 jaren, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, HENRIETTE HERSCHEL, laatst Weduwe S. J. DE LANGE.

GRONINGEN, 16 Junij 1857.

L. E. VAN COEVORDEN,
D. VAN COEVORDEN,
geb. POLAK.

FAILLISSEMENT.

Krachtens bevel van den Edel Achtb. Heer REGTER-COMMISSARIS in het Faillissement van **JOHANNES GREGORIUS WOLDRING**, Logement- en Koffijhuishouder te Groningen, worden de **BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEI-SCHERS** in genoemd Faillissement, de Bevoorrde en de Pand of Hypotheek hebbende daaronder begrepen, opgeroepen, om in persoon of bij behoorlijk Gemagtigde te verschijnen ter VERGADERING van SCHULDEI-SCHERS, welke gehouden zal worden op MAANDAG den 29sten Junij 1857, des voormiddags te tien uur, in de GEHOORZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTERANK te Groningen, ten einde alsdan over te gaan tot de TWEEDE VERIFICATIE der SCHULDVORDERINGEN.

De Curator:
Mr. P. C. J. HECKER.

HERBESTEDING

VAN

VLOEDDEUREN.

De DIRECTIE van het ADUARDER-ZIJLVEST is voornemens, onder nadere goedkeuring, op VRIJDAG den 26sten Junij e.k., des namiddags te 2 uur, ten Huize van den WAARMAN, bij de Aduarderszijl, bij enkele inschrijving, AAN TE BESTEDEN:

Met doen van eenige HERSTELLINGEN en VERNIEUWINGEN, waaronder van VLOEDDEUREN, aan de Zijl-vestenwerken, met bijlevering der noodige MATERIALEN.

Het BESTEK ligt ter lezing bij J. BRUINS, te Groningen; bij T. G. MEINEMA, te Dorkwerd, en bij den WAARMAN voornoemd.

HOBOKKER, 15 Junij 1857.

Op last der Directie voornoemd,
De Secretaris:
D. T. SMID.

VOOR LANDVERHUIZERS.

Bij den ondergeteekende bestaat driemaal 's weeks gelegenheid tot het expedieren van LANDVERHUIZERS naar NOORD- en ZUID-AMERIKA, met nitmuntende AMERIKAANSCH DRIEMASTSHEPEN, 1ste Klasse; vertrekkende van ROTTERDAM elken DINGSDAG, WOENSDAG en ZATURDAG. Mede belast bij zich met vermeld Expeditie van ROTTERDAM over ANTWERPEN naar NIEUW-YORK, met prachtige Stoomboeten, waartoe eenmaal 's maands gelegenheid bestaat.

HARLINGEN, Junij 1857.

W. v. D. WOUDE.

VERKOOP VAN TOPGRAS.

Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te Groningen, zal, op VRIJDAG den 19den Junij 1857, des namiddags te 5 uur, ten Huize van G. REITSEMA, Kastelein aan de Drentsche Laan, ten verzoeken van N. WIS BOLT, publiek in Perceelen worden verkocht:

Het TOPGRAS van pl. m. 9 Bunders BLAUW GRAS-HOOLAND, gelegen onder Groningen, nabij het Tolhuis aan de Drentsche Laan.

Nadere informatie te bekomen aan de Plaats KRANENBURG, bij RUDOLF MULDER.

Mr. C. DE RANITZ, Notaris.

Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te Groningen, zal, op MAANDAG den 22sten Junij 1857, des namiddags te 2 uur, door vertrek naar elders, ten verzoeken van den Heer A. H. ENGEL en Mevrouw, wonende aan de Haven, Zuidzijde, tegenover de Kraan, aldaar, publiek worden verkocht:

Een zeer nette INBOEDEL, bestaande in wel geconserveerde MAHONIE- en EIKEN-MOUTEN MEUBELN, als: COMMODE, KOLOM-, WASCH- en andere TAFELS, STOELN, SPIEGELS, SCHILDERIJN, LEDEKANT, PENDULE, VAZEN, KOOK- en KOLOMAGCHELS, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, VLOERKLEEDEN en KARPETTEN, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLAKWERK, ENZ.

Te bezien op ZATURDAG bevorens van 2—5 uur.

Mr. C. DE RANITZ, Notaris.

WOENSDAG DEN 24STEN JUNIJ 1857,

des voormiddags precies te 10 uur en vervolgens, zullen, ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te Groningen, vóór en in de Behuizing van wijlen den Heer en Mr. J. J. DE SITTER, te Groningen, in de Brugstraat, publiek worden verkocht:

Onderscheidene MEUBELN en ANDERE GOEDEREN, waaronder MAHONIEHOUTEN SE-CRETAIRE en OPGELEGDE DITO, PENANT- en andere TAFELS, SPIEGELS, BUREAU, LEDEKANTEN, CANAPÉ, STOELN, VLOERKLEEDEN, BEDDEGOED, OUD PORSELEIN, KOPER-, TIN-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, KEUKEN- en ANDERE KAGCHELS, GLADMANGEL, ENZ. Te bezien des daags bevorens, van 10—12 en 2—5 uur, op Bewijzen van Toegang, te bekomen ten KANTORE van

Mr. C. DE RANITZ, Notaris.

Ten overstaan van Mr. J. H. GEERTSEMA, Notaris te Groningen, zullen, op MAANDAG den 22sten Junij 1857, des namiddags te 2 uur, vóór en in de Behuizing door H. KRAAK bewoond, voor het Kleine-poortje te Groningen, publiek worden verkocht:

Onderscheidene MEUBELN en andere HOUTENDE GOEDEREN, als: MAH. CHIFFONNIÈRE, EIKENH. KABINET, STOELN, LEDEKANTEN, SPIEGELS, TAFELS, BEDDEGOED, KOPER-, TIN-, BLIK- en AARDEWERK, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien des Zaturdags bevorens van 2—4 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

Ten overstaan van Mr. J. H. GEERTSEMA, Notaris te Groningen, zullen, op DINGSDAG den 30sten Junij 1857, ten Huize van Mevrouw de Wed. ECK-HOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, des avonds te 7 uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. De VASTE en ALTIJDURENDE BEKLEMMING van 1 B., 72 R., 60 E. GROENLAND, gelegen te Stroobos, zullende jaarlijks op Midw. tot vaste huur doen f 50—60.

II. De EIGENDOM van Perceel I.

III. De VASTE en ALTIJDURENDE BEKLEMMING van 1 B., 35 R., 50 E. GROENLAND, gelegen te Stroobos, zullende jaarlijks op Midw. tot vaste huur doen f 40—50.

IV. De EIGENDOM van Perceel III.

V. Eene ruime STALLING met OPEN GROND, zijnde de zoogenaamde SNIKSTAL, staande en gelegen te Stroobos.

VI. Eene BEHUIZING, staande aan den Trekweg onder Zuidhorn, zijnde het zoogenaamde NOORDEHORN TOEK.

VII. Een stukje GROND, groot 4 R., 90 E., gelegen aan het Hoendiep, buiten de Apoort te Groningen, van ouds DE SNIKHELLING.

Alles toebehoorende aan de Geregtingen in het Veer van Groningen op Stroobos.

Te aanvaarden: Perceel I, II, III en IV op den 12den Mei 1859; Perceel V en VII op den 1sten November 1857 en Perceel VI den 1sten Mei 1858.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

VERKOOP VAN GRANEN.

Op DINGSDAG den 23sten Junij 1857, zal, des namiddags te één uur, bij E. J. TIDDENS, in het Huis de Bours, ten overstaan van een bevoegd BEAMTTE, in het openbaar en voor rekening van wien zulks zal aangaan, worden verkocht:

Ongeveer 1132 Mud TARWE, en 1572 Mud ROGGE, zijnde geladen geweest in het Schoonerschip STELLA MATUTINA van Kapitein J. H. BEEKMAN, en liggende thans op de Zolders van het Pakhuis ZELDENRUST, bij de Noorderhaven te Groningen, alwaar dezelve daags vóór en op den dag van Verkoop kunnen worden bezigtigd.

Mr. B. HAITZEMA VIETOR, Notaris te Winschoten, zal, ten verzoeken van den Heer oud-Burgmeester E. POST, in leven woonachtig en overleden te Winschoten, op schade of bate van de Erven wijlen den Heer F. D. NIEMAN en Vrouw, op VRIJDAG den 26sten Junij 1857, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Logementhouder H. R. MULDER, te Nieuwvold, in openlijke Veiling verkoopen:

Eene BEHUIZING, erf en TUIN, staande en gelegen te Nieuwvold, doende jaarlijks tot grondpacht f 6—00, wordende thans bewoond en gebruikt door Meijuffer HERMANNA NIEMAN en anderen.

B. HAITZEMA VIETOR.

STOOMBOOT EN DILIGENCE

GENAAMD

HARLINGEN.

DIENT TUSSEN

Amsterdam, Harlingen, Leeuwarden en Groningen, zonder oponthoud te LEEUWARDEN.

VERTREK VAN

AMSTERDAM, ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.
GRONINGEN, 's avonds te 11 uur.
LEEWARDEN, MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens te 5 uur.
HARLINGEN, 's avonds te 8 uur.

AANKOMST te AMSTERDAM, ongeveer één uur voor Beurstijd.
, GRONINGEN, 's avonds ongeveer te 10 uur.

ZOMERDIENST

TUSSEN

Amsterdam, Harlingen en Leeuwarden.

VERTREK VAN

AMSTERDAM, MAANDAGS NAMIDDAGS te 3 uur.
LEEWARDEN, DINGSDAGS MORGENS te 8 uur.
HARLINGEN, VOORMIDDAGS te 10½ uur.

KANTOOR te Amsterdam IN de Nieuwe Stads-Merberg.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

VRIJDAG den 26sten Junij

1857, des avonds te 7 uur, zal, ten Huize van Kastelein G. VAN LOO, buiten de Apoort te Groningen, publiek, tegen contante betaling, worden verkocht:

Eene wél onderhouden OVERDEKTE FRAANSCHUIT, genoemd DE TWEE GEZUSTERS, groot 70 Tonnen, liggende buiten de Apoort, in het Hoendiep, te Groningen, met al derzelver OPGEDEREN TOEBEHOREN, zoo en invoerge als dezelve bevaren geweest door Schipper L. H. DROST. Te bezien daags vóór en op den dag van Verkoop, des morgens van 9 tot 's namiddags 2 uur, en te aanvaarden dadelijk na de Toeslag. De Conditiën zullen in tijds ten Huize van Verkoop ter lezing liggen, terwijl nadere Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den eerstondergeteekende, wien dit Schip inmiddels UIT DE HAND TE KOOP is.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Mr. H. VAN BOLHUIS, Notaris en Procureur te Leens, gedenkt, ten verzoeken van de Erven JOHANNES PIETERS BRONKEMA en BREGTJE ALBERTS KAPTEGA, in leven Ehel., te Hornhuizen, op DINGSDAG den 23sten Junij 1857, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein T. H. WATERBOLK, te Urum, publiek, verkoopen:

Eene BEHUIZING en SCHUUR met de VASTE ALTIJDURENDE BEKLEMMING van derzelver ERVEN TUIN en diverse Perceelen BOUW-jaarlijks tot vaste huur doende f 55—00; staande en gelegen te Hornhuizen en Urum.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

TE HUUR:

Eene BOVENWONING, gelegen voor de Apoort letter T no. 41.

OPRUIMING VAN

PARASOLS EN MARQUISES,

tegen vermindering van Prijzen, bij de Gebrs. LESTRADE & Cie., tusschen de beide Markten.

BERICHT AAN IEDER

DIE ZIJN VOORDEEL ZOEKT.

Twee of drie KLEERMAKERS ZELLEN, hun WERK extra goed verstaande, kunnen dadelijk geplaatst worden, waar LOON nog naar BEKWAAMHEDEN verhoort zal worden.

A. TEUTEBERG, Mr. Kleermaker. Wat de UITVERKOOP betreft N.B. Liquidatie, bestaande in LAKEN, BROEKSTOFFEN, VESTENSTOFFEN, ENZ., ENZ., ENZ., deze sal nog eenige dagen aanhouden, zoedat elk nu nog een Meest kan doen.

ECHT BELJERSCH BIER,

niet per Flesch, maar per Kruik à 25 O. bij A. J. POORTMAN, Grootte Markt.

Bekendmaking.

De Smidsgezel **FREERK AARJENS FREERK** uit Rijsum, in Oost-Friesland, wordt verzocht naar HUIZER te keeren, omdat zijn Vader den 1sten Junij naar Amerika wil verreizen en zijne zaak met zijn vroegeren Meester vereffend is.

HARM FREERKS.

Het Kindje van ANDRIES DOMBUR landbouwer te Sloten aan de Haarlemmermeer, heeft erg aan de Engelen Ziekte geleden en is zonder vrucht twee jaren onder geneeskundige behandeling geweest; het kind is nu vooruit. Door veelvuldig aanraden heeft de moeder de REVALENTA laten eten en het is daardoor veel verbeterd: het is veel vrolijker en begint al aardig te loopen. Belangstellenden kunnen zich zelve overtuigen, daar vrom DOMBUR gaarne nadere uitkomst geeft.

De REVALENTA is een ligt verteerbaar eten, zeer veel voedingsstof bezit, zelfs meer dan Vleesch. Zij te verkrijgen in onderstaande Dépôts voor 87½ Ct., 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 16 Gulden — de groote Bussen zijn het voordeligste en een soepbord vol uit een 16 Guldens Bus kost naauwelijks 7 Centen. Met Stroop gegeten, is het een seer smakelijk en goedkoop kost en bekomt iedereen wel. Voor kleine Kinderen is niets beter dan Revalenta-Pap.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; Assen, H. P. A. VAN GORCUM; Appingedam, S. RITSEMA; Delfzijl, T. WIJNTJES; Groningen, C. RIKKERS en M. GAASBEERK; Hoogeveen, F. M. DIKEMA; Loppersum, H. J. KUIPERS; Nieuwolda, R. P. v. CALCAR; Noordbroek, W. B. T. DINGA; Pekela, J. T. FELDBRUGGE; Sappemeer, Wed. S. SCHELTENS; Slochteren, H. P. HOOGHOUTD; Stankanaal, H. KREKEL; Uithuizen, J. SCHUURMAN NIEVERVEENDAM, S. SAVENIJE; Winschoten, G. WASMAN, en de bekende Dépôts in de andere Steden.